

подолати, якщо вести з ними ефективну боротьбу при одночасному підтриманні належної чистоти навколишнього середовища» [2].

У 1952 р. В. Ф. Пересипкін переїздить до Києва працювати на посаді директора і завідувача кафедри фітопатології Київського сільськогосподарського інституту [1].

Таким чином, за період плідної діяльності, подолавши чимало труднощів організації, розвитку, відновлення і росту та високій компетентності й цілеспрямованості В. Ф. Пересипкіна, Уманський сільськогосподарський інститут відновив свою діяльність. Слід підкреслити, що успішність наукових та організаторських результатів дають підстави стверджувати, що на посаді директора інституту вчений виявив високий професіоналізм і надзвичайний талант організатора та педагога, а цілеспрямований підбір кадрів забезпечив належну ефективність роботи.

Посилання:

1. Пересипкін Володимир Федорович: біобібліогр. покажч. наук, праць за 1938-1998 роки / УААН Центр, наук. с.-г. б-ка, Нац. аграр. ун-т; упоряд.: Т. Ф. Дерлеменко, Д. В. Устиновський, Л. А. Кириленко. Київ: Аграрна наука, 1999. 88 с.; порт. (Біобібліог. сер. «Академіки Української академії аграрних наук»).
2. Карасюк І. М. Життя прожити – не поле перейти. Київ: Нічлава, 2003. 360 с.
3. Нижник С. В. Основні засади науково-організаційної діяльності та вплив В.Ф. Пересипкіна на розвиток Уманського сільськогосподарського інституту. *Уманська старовина*. 2016. Вип. 1. С. 90–95.
4. Карасюк І. М. Уманський сільськогосподарський інститут (1844-1994): 150 років. Київ: Вища школа, 1994. 206 с.: іл.
5. Уманський державний аграрний університет: історія, сьогодення, славетні імена. Київ: Грамота, 2009. 296 с.

УДК 581.2:632:929-052 (477)

Туренко В. П., д-р с.-г. наук, професор
Державний біотехнологічний університет
ФЕДІР МИКОЛАЙОВИЧ МАРЮТІН – ВИДАТНИЙ
ФІТОПАТОЛОГ УКРАЇНИ

Кандидат біологічних наук, професор кафедри фітопатології
Харківського національного аграрного університету ім.

В. В. Докучаєва. Ф. М. Марютін народився 3 березня 1939 р. в селі Ташань Переяслов-Хмельницького району Київської області.

У 1966 р. закінчив Українську сільськогосподарську академію за спеціальністю «Захист рослин». У 1967 р. працював агрономом Державної інспекції з карантину рослин по Харківській області.

Федір Миколайович Марютін

У 1969 р. – аспірант, потім – асистент кафедри фітопатології Харківського сільськогосподарського інституту ім. В. В. Докучаєва. У 1972 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Шляхи підвищення стійкості ячменю до кам'яної сажки» під керівництвом доктора біологічних наук, професора М. М. Родігіна. Потім був обраний на посаду доцента кафедри фітопатології. Впродовж 1981–2008 рр. Ф. М. Марютін працював завідуючим кафедри фітопатології. Органічним продовженням наукового напрямку кафедри, сформованого докторами біологічних наук, професорами Т. Д. Страховим та М. М. Родігіним стала тема «Розробка і удосконалення екологічно безпечних систем захисту сільськогосподарських культур від інфекційних хвороб в східному Лісостепу України» та наукова школа «Теоретичні і практичні аспекти патогенезу, імуногенезу і захисту рослин від інфекційних хвороб». За цей період вперше в історії

кафедри (1924 р.) було захищено 2 докторські, 16 кандидатських дисертації, з яких 8 – викладачами кафедри. Він особисто був науковим керівником 5-ти захищених дисертацій.

Впродовж багатьох років кафедра виконувала наукові теми на замовлення Міністерства аграрної політики та продовольства України, Харківської та суміжних областей, науковим керівником яких був Ф. М. Марютін. Сьогодні користуються попитом та знайшли широке впровадження в сільськогосподарському виробництві такі завершені наукові розробки «Екологічно безпечна система захисту огірка і помідора від хвороб і шкідників у закритому ґрунті» (автори: професори: Ф. М. Марютін, М. О. Білик).

За його редакцією видано серію підручників та навчальних посібників для підготовки фахівців з напрямку «Захист рослин», «Агрономія», з грифом Міністерства аграрної політики України, у тому числі перші вітчизняні підручники «Карантинні хвороби рослин» (2002 р.), «Фітофармакологія» (2004 р.) та інші навчально-методичні видання. Професор Ф. М. Марютін є співавтором навчальної програми дисципліни «Біологія патогенів та управління розвитком хвороб рослин». Ф. М. Марютін протягом багатьох років був членом координаційно-методичної комісії «Захист рослин, охорона навколишнього середовища, лісового господарства» Міністерства сільського господарства України, членом спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій у Харківському національному аграрному університеті ім. В. В. Докучаєва за спеціальностями: 06.01.11 – фітопатологія та 06.00.10 – ентомологія. Був членом регіонального центру наукового забезпечення агропромислового виробництва Харківської області, членом вченої ради університету та факультету Захисту рослин ХНАУ ім. В. В. Докучаєва.

У 2002 р. рішенням атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України Ф. М. Марютіну присвоєно вчене звання Професора кафедри фітопатології. Під його науковим керівництвом захищено 5 кандидатських дисертацій, опубліковано понад 200 наукових та навчально-методичних праць з питань фітопатології та захисту рослин.

За сумлінну педагогічну і наукову роботу Ф. М. Марютін відзначений трудовою відзнакою Міністерства аграрної політики України «Знак Пошани», «Відмінник освіти і науки України», почесними грамотами Міністерства аграрної політики України, Харківської обласної державної адміністрації, грамотами і подяками ректорату і профкому ХНАУ ім. В. В. Докучаєва.